C/2025/3130

2.6.2025

Nõukogu ja nõukogus kokku tulnud liikmesriikide valitsuste esindajate resolutsioon, millega vaadatakse läbi suunised ELi noortedialoogi juhtimiseks

(C/2025/3130)

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU JA NÕUKOGUS KOKKU TULNUD LIIKMESRIIKIDE VALITSUSTE ESINDAJAD

RÕHUTAVAD, ET

1. Arvestades Euroopa Liidus noorte ees seisvaid dünaamilisi raskusi ja Euroopa Komisjoni aruannet ELi noortestrateegia vahehindamise kohta ([1]) ning ELi noortedialoogi eelmistes tsüklites esitatud soovitusi, on vajalikum vaadata läbi nõukogu ja nõukogus kokku tulnud liikmesriikide valitsuste esindajate resolutsioon, millega kehtestatakse suunised ELi noortedialoogi juhtimiseks ([2]).

2. Komisjoni teatises Euroopa noorteaasta 2022 kohta, ([3]) komisjoni aruandes ELi noortestrateegia vahehindamise kohta ([4]) ja nõukogu järeldustes Euroopa noorteaasta 2022 pärandi kohta ([5]) rõhutatakse vajadust teha noorte hääl paremini kuuldavaks ning tagada, et nad saavad kujundada Euroopa Liidu olevikku ja tulevikku. ELi noortedialoog on selleks Euroopa kontekstis üks põhiline mehhanism.

3. ELi noortedialoogi jätkuv asjakohasus ja mõju on otsustava tähtsusega selleks, et edendada liidu kaasavuse, ühtekuuluvuse ja demokraatliku kaasatuse eesmärke ([6]). ELi noortedialoog peaks jääma sisukaks, kohanemisvõimeliseks, reageerimisvõimeliseks ja vastavaks noorte muutuvatele vajadustele ja pürgimustele, tugevdades seeläbi ELi pühendumust noorte aktiivsuse, osavõtu ja võimestatuse edendamisele kogu Euroopas.

4. ELi noortedialoog on ELis oluline noorte osalemise mehhanism ja võiks olla inspiratsiooniks kogu maailmas. Mehhanismi põhielementide hulka kuuluvad otsene dialoog ühelt poolt noorte, kodanikuühiskonna organisatsioonide, rahvusvaheliste valitsusväliste noorteorganisatsioonide ja teadlaste ning teiselt poolt kõiki tasandeid esindavate otsustajate vahel, noortega konsulteerimine nende jaoks olulistel teemadel ning pidev koostöö ELi noortedialoogi protsessi juhtimisel kõigil tasanditel. ELi noortedialoogi rakendamisel ning vastavalt ELi noortestrateegiale 2019–2027 ([7]) peaksid Euroopa noortevaldkonna eesmärgid olema jätkuvalt inspiratsiooniks ja suuniseks ELile, selle liikmesriikidele ning nende asjaomastele sidusrühmadele ja ametiasutustele ([8]).

5. ELi noortestrateegias 2019–2027 määratakse kindlaks mitu ELi noortedialoogi rakendamise aspekti:

   a) tuginemine varasematele kogemustele,

   b) püüdlemine selgema ja lihtsama protsessi poole,

   c) eelistatult 18-kuuliste töötsüklite kasutamine,

([1]) Komisjoni aruanne Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele ELi noortestrateegia 2019–2027 vahehindamise kohta (COM(2024) 162 final).
([2]) Nõukogu ja nõukogus kokku tulnud liikmesriikide valitsuste esindajate resolutsioon, millega kehtestatakse suunised ELi noortedialoogi juhtimiseks. Euroopa Liidu noortestrateegia 2019–2027 (ELT C 189, 5.6.2019, lk 1).
([3]) Komisjoni teatis Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele Euroopa noorteaasta 2022 kohta (COM(2024) 1 final).
([4]) Komisjoni aruanne Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele ELi noortestrateegia 2019–2027 vahehindamise kohta (COM(2024) 162 final).
([5]) Nõukogu ja nõukogus kokku tulnud liikmesriikide valitsuste esindajate järeldused Euroopa noorteaasta 2022 pärandi kohta (ELT C, C/2024/3543, 31.5.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/3543/oj).
([6]) Euroopa Liidu lepingu artikkel 3.
([7]) Euroopa Liidu Nõukogu ja nõukogus kokku tulnud liikmesriikide valitsuste esindajate resolutsioon noortevaldkonnas tehtava Euroopa koostöö raamistiku kohta: Euroopa Liidu noortestrateegia 2019–2027 (ELT C 456, 18.12.2018, lk 1).
([8]) Euroopa Liidu noortestrateegia 2019–2027 (punkti 3 kolmas lõik) (ELT C 456, 18.12.2018, lk 2).

d) ühe temaatilise prioriteedi seadmine tsükli kohta,

e) oma töökava järgimine,

f) paindlikkuse tagamine ELi noortedialoogi juhtimises ja rakendamises osalejate suhtes,

g) järjekindel järelmeetmete võtmine ning tulemuste kvaliteedi ja kogu protsessi mõju seiramine,

h) selle rolli tunnustamine, mida täidavad riiklikud töörühmad, kes on liikmesriikide tasandi üksused, kelle ülesanne on korraldada konsultatsioone ning edendada noortega peetavat dialoogi ja toetada sellele avaldatavat mõju ([9]). Vastavalt ELi noortestrateegiale 2019–2027 „kutsutakse [liikmesriike] üles võimaldama noorte osalemist kõigis ELi noortedialoogi rakendamise etappides, andes muu hulgas riiklikus töörühmas juhtiva rolli riiklikule noortenõukogule“ ([10]).

6. Euroopa Komisjoni vahehindamise aruandes ELi noortestrateegia 2019–2027 kohta juhitakse tähelepanu vajadusele parandada ELi noortedialoogi kohta teabe jagamist, sealhulgas vastastikuse õppimise, noorteküsimuste süvalaiendamise ja seire kaudu. Samuti rõhutatakse selles vajadust kaitsta kaasamisel saavutatud edu, tagades, et jõupingutusi dialoogi selle olulise aspekti käsitlemiseks jätkatakse.

7. Euroopa Komisjoni vahehindamise aruandes märgitakse, et suurt tähelepanu tuleb pöörata sellele, et arendada ja toetada protsessi, mille kaudu suunatakse ELi noortedialoogi käigus antud soovitused kõigi tasandite asjaomastele sidusrühmadele. Seejuures tuleb ühtlasi tagada mehhanismid, mille abil teavitada osalejaid ja sidusrühmi kõigil tasanditel võetavatest järelmeetmetest.

8. Tulevane Euroopa Komisjoni presidendi noorte nõuandekogu on uus algatus. Nimetatud kogu annab nõu küsimustes, mis on olulised noortele ja nõuandekogu liikmete eakaaslastele nende kogukonnas, ning avaldab arvamust komisjoni väljatöötatud ideede kohta. Nõuandekogu ja selle eesmärkide kavandamisel tuleks kaaluda selle võimalikke sidemeid ELi noortedialoogiga, et noorte nõuandekogu liikmed saaksid edastada noorte sõnumeid ja ELi noortedialoogi tulemusi ELi kõrgeimal poliitilisel tasandil.

9. On vaja tagada ELi noortedialoogi juhtimise suurem läbipaistvus ja tõhusus, sõnastades selgelt kõigi sidusrühmade ülesanded ning tugevdades nende koostööd ja vastutust eesistujariikide kolmiku prioriteetide elluviimise eest.

10. Komisjoni teatis „Noorte kaasamine ja ühendamine ning nende mõjuvõimu suurendamine – ELi uus noortestrateegia“, ([11]) nõukogu resolutsioonid ELi noortedialoogi tsüklite tulemuste kohta ja Euroopa Komisjoni aruanne ELi noortestrateegia vahehindamise kohta saaksid olla suunisdokumentideks kõigile, kes on seotud ELi noortedialoogiga,

KAVATSEVAD

11. ELi noortedialoogi lähiaastatel tugevdada ja täiustada, töötades välja ja rakendades praktilisi meetmeid kõnealuse protsessi peamiste probleemide lahendamiseks. Selleks tuleks muu hulgas teha järgmist:

a) töötada välja lähenemisviis, mille abil anda noortele ja noorteorganisatsioonidele ELi, riiklikul, piirkondlikul ja kohalikul tasandil korrapärast tagasisidet ELi noortedialoogi protsessi tulemuste ja järelmeetmete kohta, et tagada sisukas dialoog ja noorte osalemine kõigil tasanditel. See peaks hõlmama arutelu selle üle, kuidas saaks protsessi käigus saavutada konkreetsemaid tulemusi, näiteks viies ELi noortedialoogi paremini kooskõlla Euroopa Komisjoni tööprogrammi ja poliitilise tegevuskavaga, keskendudes valitud konkreetsetele (ühistele) rakendusmeetmetele;

b) luua ELi noortedialoogi jaoks ühtne kommunikatsioonistrateegia, et tagada läbipaistva ja noortesõbraliku teabe püsiv levitamine protsessi kõigis etappides;

12. püüelda ELi noortedialoogi juhtimise tugevdamise eesmärgi poole, keskendudes eelkõige osalejatele, nende rollidele, organisatsioonilisele raamistikule, milles nende tegevus toimub, ning juhtimisega seotud rakendusküsimustele, tunnistades samal ajal ELi noortesektori ([12]) olulist rolli ELi noortedialoogi organisatsioonilises raamistikus;

([9]) Vt ELi haridus- ja koolitus-, noorte- ning spordiprogrammi „Erasmus+“ rakendamise iga-aastane tööprogramm (komisjoni viitenumber C(2024) 7026, 11. oktoober 2024).

([10]) ELi noortestrateegia, lk 9 (I lisa punkti 4 kolmas lõik).

([11]) 9264/18 + ADD 1–8, COM(2018) 269 final + SWD(2018) 168 ja 169 final.

([12]) „ELi noortesektori“ all mõeldakse enamasti kõiki organisatsioone, noorsootöötajaid, akadeemilise ringkonna liikmeid, noorte kodanikuühiskonda ja muid noortepoliitika kujundamises osalevaid eksperte, kes ELis noortega seotud tegevusi ja projekte ellu viivad.

13. parandada ELi noortedialoogi ligipääsetavust ja kvaliteeti, et tagada noorte kaasav osalemine, arvestades täielikult nende mitmekesisust, tugevdada koostööd liikmesriikide vahel ning tõhustada noortega seotud algatuste elluviimist ja seiret;

14. uurida seoses laienemisprotsessiga, kuidas asjakohastel juhtudel kaasata ELi noortedialoogi ulatuslikumalt kandidaatriikide ja potentsiaalsete kandidaatriikide noori,

LEIAVAD, ET

15. Eesistujariikide kolmik peaks võtma juhtrolli ELi noortedialoogi rakendamise suunamisel. See protsess toimub tihedas koostöös liikmesriikide, Euroopa Komisjoni, riiklike töörühmade, Euroopa Noortefoorumi ja noorte kodaniku-ühiskonna muude esindajatega ning riiklike büroodega,([13]) olenevalt sellest, mis on asjakohane. Tõhusa koordineerimise tagamiseks peaks eesistujariikide kolmik korraldama seda tööd Euroopa juhtrühma kaudu.

16. Euroopa juhtrühm on ELi noortedialoogi juhtimisplatvorm. Selle liikmete hulka kuuluvad eesistujariikide kolmiku esindajad ja nende noorsooesindajad riiklikest töörühmadest, eelistatavalt riiklike noortenõukogude kaudu, samuti Euroopa Komisjoni ja Euroopa Noortefoorumi esindajad. Eesistujariikide kolmiku kutsel võiksid Euroopa juhtrühmas osaleda ka muud asjaomased sidusrühmad, nagu riiklikud bürood, teadlased, eksperdid ning eelmise ja järgmise eesistujariikide kolmiku esindajad.

17. Euroopa juhtrühma ülesanne on

a) anda ELi noortedialoogi jaoks üldisi suuniseid, käsitledes selliseid küsimusi nagu tsükli temaatiline prioriteet, järjepidevuse tagamine tsüklite sees ja vahel, konsultatsioonivahendid, rakendusmeetmed ja protsessi seisukohast olulised üritused, sealhulgas ELi noortekonverentsid;

b) anda asjakohastel juhtudel oma panus, vahendeid ja toetust ELi noortedialoogi kõrge kvaliteedi ning temaatilise järjepidevuse tagamiseks igas tsüklis;

c) teha tõhusalt koostööd riiklike töörühmadega, andes suuniseid, vahendeid ja tuge, sealhulgas hõlbustades asjakohastel juhtudel korrapärast teabevahetust, et tagada ELi noortedialoogi kvaliteetne rakendamine;

d) tagada tsükli kaasav hindamine, selle seire, sellega seoses järelmeetmete võtmine ja selle järelduste kasutamine, tagada hindamise järelduste laialdane levitamine ning toetada ELi noortedialoogi tulemuste seiret ja nendega seoses järelmeetmete võtmist kõigis noori mõjutavates poliitikavaldkondades;

e) tagada teadlaste toetusel ELi noortedialoogi rakendamise ja haldamise suhtes kvalitatiivne ja tõenditel põhinev lähenemisviis;

f) aidata koostöös Euroopa Komisjoni ja Euroopa Noortefoorumiga tagada ELi noortedialoogi institutsioonilise mälu säilimine;

g) hõlbustada sujuvat üleminekut järgmise liikmesriikide kolmiku vahetuvale eesistumisele;

h) võtta arvesse ELi noortedialoogi eelmiste tsüklite tulemusi ja soovitusi seoses selle juhtimise parandamisega, kui see on asjakohane;

i) uurida meetodeid ELi noortedialoogi ja selle tulemuste hindamise ja seire ning nendega seoses järelmeetmete võtmise tugevdamiseks kõigil tasanditel;

j) käsitleda mis tahes muid aspekte, mida eesistujariikide kolmik pärast liikmesriikidega ja noorte esindajatega konsulteerimist asjakohaseks peab.

([13]) „Riiklike büroode“ all mõeldakse üht või mitut asutust, kes vastutavad programmi „Erasmus+“ ja Euroopa solidaarsuskorpuse programmi rakendamise juhtimise eest riiklikul tasandil liikmesriigis või programmiga liitunud kolmandas riigis.

18. Selleks et tagada ELi noortedialoogi tsükli Euroopa juhtrühma läbipaistev ja sujuv toimimine ning toetada institutsioonilise mälu säilimist, peaks eesistujariikide kolmik koostama töödokumendi ja seletuskirja, milles nimetatakse ELi noortedialoogi eesmärgid ja teemad ning täpsustatakse kõigi Euroopa juhtrühmas osalejate rollid, samuti kõik tegevuslikud ülesanded ja töömeetodid.

19. Riiklike töörühmade ülesanne on

    a) viia läbi ELi noortedialoogi käsitlev konsultatsioon kohalikul, piirkondlikul ja riiklikul tasandil;

    b) teavitada noori ja otsusetegijaid tõhusalt ELi noortedialoogi eesmärkidest ja prioriteetidest ning tutvustada neid aktiivselt kohalikul, piirkondlikul ja riiklikul tasandil;

    c) suurendada teadlikkust ELi noortedialoogist ning sellest, kuidas selles osaleda, kohalikul, piirkondlikul ja riiklikul tasandil;

    d) ergutada noortesektorit osalema aktiivselt ELi noortedialoogis kohalikul, piirkondlikul ja riiklikul tasandil;

    e) tagada, et alaesindatud noorte rühmad, sealhulgas vähemate võimalustega noored kaasatakse ELi noortedialoogi kohalikul, piirkondlikul ja riiklikul tasandil;

    f) aidata kaasa ELi noortedialoogi tulemuste rakendamisele, sealhulgas ELi noortedialoogi konsultatsiooni käigus saadud soovituste edastamisele asjaomastele osalejatele kohalikul, piirkondlikul ja riiklikul tasandil;

    g) valmistada noortedelegaadid ette ELi noortekonverentsiks, sealhulgas pakkudes neile kohandatud koolitust ELi väärtuste ja toimimise ning ELi noortedialoogi ja ELi noortekonverentsi eripära kohta, et anda neile hea arusaam oma rollist ning ettevalmistus arutlusel olevate teemade käsitlemiseks, et nad saaksid anda neisse aruteludesse asjatundliku panuse;

    h) osaleda vastavalt ELi normidele ja riiklikele oludele ELi noortedialoogi rakendamiseks kohalikul, piirkondlikul ja riiklikul tasandil antava ELi toetuse taotlemis-, haldamis- ja aruandlusprotsessis.

20. Riiklikud töörühmad peaksid

    a) andma võtmerolli noortele, kusjuures neid esindab tavaliselt riiklik noortenõukogu, tagamaks, et ELi noortedialoogi juhivad noored;

    b) valima oma vajadustele kõige paremini vastava konfiguratsiooni ja tegevuskorra, võttes arvesse oma liikmesriigi eripärasid ja asjakohaseid ELi noortestrateegia sätteid;

    c) aitama kaasa iga ELi noortedialoogi tsükli eesmärkide saavutamisele;

    d) tagama ELi noortedialoogi kõigis etappides noorte piisava esindatuse, arvestades täielikult nende mitmekesisust ([14]);

    e) olema pandud kokku liikmesriikide poolt vastavalt riigisisestele normidele ja oludele enne iga toetusperioodi algust Euroopa Komisjoni taotlusel;

    f) saama asjakohastel juhtudel tuge riiklikelt büroodelt, kes saavad muu hulgas anda teavet ELi noortedialoogi eesmärkide kohta, sealhulgas alaesindatud rühmadele, ja propageerida nende elluviimises osalemist ning edendada koostoimet programmiga „Erasmus+“ ja Euroopa solidaarsuskorpusega;

    g) tegema komisjoniga koostööd, et töötada välja ja kasutada suuniseid süsteemse lähenemisviisi kohta ELi noortedialoogi tulemuste kohalikul, piirkondlikul ja riiklikul tasandil seiramise ja tutvustamise suhtes.

21. Noortedelegaatide ülesanne on

    a) osaleda aktiivselt Euroopa noortekonverentsidel, et võtta sõna oma riigi noorte nimel, tuginedes riiklike konsultatsioonide tulemustele ja neile riikliku noortenõukogu poolt antud ettevalmistusele;

    b) osaleda vajaduse ja võimaluse korral riiklikes töörühmades ja ELi noortedialoogiga seotud riiklikel üritustel;

([14]) Sama mis allmärkus 9.

c) aidata riiklikul, piirkondlikul ja kohalikul tasandil kaasa ELi noortedialoogi tutvustamisele ja selle protsessi alasele teadlikkusele oma eakaaslaste seas, sealhulgas jagades Euroopa noortekonverentsidel arutatud teavet;

d) anda rahvusvaheliste valitsusväliste noorteorganisatsioonide esindamisel panus ELi noortedialoogi, tuues aruteludesse aktiivselt noorte, nende organisatsioonide ja nende konkreetsete tegevusvaldkondade vaatenurki.

22. Euroopa Komisjoni ülesanne on

a) tagada tihedas koostöös Euroopa Noortefoorumiga ja Euroopa juhtrühma panusele tuginedes ELi noortedialoogi institutsioonilise mälu, sealhulgas selle arhiivide säilimine;

b) tagada koostöös Euroopa Noortefoorumiga järgmise eesistujariikide kolmiku sujuv ettevalmistamine ja tsüklitevaheline teadmussiire;

c) toetada riiklikke töörühmi ja anda neile suuniseid ELi noortedialoogi kohta teabe jagamise küsimustes, nagu selle dialoogi visuaalne identiteet, kommunikatsioonitooted ja -kavad, et tagada nii protsessi enda kui ka selle tulemuste laialdane tundmine ja tutvustamine;

d) aidata kaasa ELi noortedialoogi tõenduspõhisele rakendamisele, tugevdades ja ühtlustades teadlaste rolli, sealhulgas uurides, kuidas nad saavad aidata kaasa ELi noortedialoogi hindamisele, järelmeetmetele ja seirele;

e) otsida koostoimet ELi noortedialoogi ning muude ELi algatuste ja osalusmehhanismide vahel, et suurendada nende tõhusust ja tugevdada noorte osalust;

f) teavitada ELi noortedialoogist, eriti selle tulemustest, ja suurendada nende alast teadlikkust ELi tasandil, sealhulgas Euroopa Noorteportaali ja komisjoni noortekorrespondentide võrgustiku kaudu;

g) toetada ELi toetuste kaudu riiklikke töörühmi ja eesistujariikide kolmikut nende tegevuses, mis on seotud ELi noortedialoogiga;

h) suurendada kooskõla ELi noortedialoogi ning Euroopa Komisjoni tööprogrammi ja poliitilise tegevuskava vahel, et tugevdada ELi noortedialoogi mõju, austades samal ajal ELi noortedialoogi kui noorte juhitud protsessi põhimõtet;

i) töötada riiklike töörühmade osalusel välja suunised, mis käsitlevad ühtset ja süsteemset lähenemisviisi ELi noortedialoogi tulemuste kõigil tasanditel seiramise ja tutvustamise suhtes.

23. Euroopa Noortefoorumi ülesanne on

a) aidata tihedas koostöös Euroopa Komisjoniga ja Euroopa juhtrühma panusele tuginedes tagada ELi noortedialoogi institutsioonilise mälu, sealhulgas selle arhiivide säilimine;

b) toetada Euroopa Komisjoni järgmise eesistujariikide kolmiku sujuva ettevalmistamise ja tsüklitevahelise teadmussiirde tagamisel;

c) pakkuda riiklikele töörühmadele ja riiklikele noortenõukogudele tuge ja nõu;

d) teavitada noori ja otsusetegijaid tõhusalt ELi noortedialoogi eesmärkidest ja prioriteetidest ning tutvustada neid aktiivselt ELi tasandil;

e) tutvustada ELi noortedialoogi konsultatsiooni tulemusi oma võrgustike ja asjakohaste kanalite kaudu.

24. Selleks et tagada ELi noortedialoogi kulgemise prognoositavus igas 18-kuulises töötsüklis, peaks eesistujariik õigeaegselt teavitama noorte töörühma ja riiklikke töörühmi Euroopa juhtrühma korraldusest ja toimimisest, ELi noortedialoogi rakendamisel tehtud edusammudest ja muudest asjaoludest, mis võivad eeltoodud 23 punktis mainitud aspektide puhul olla tähtsad,

VÕTAVAD KOHUSTUSE

25. luua tihedas koostöös Euroopa Komisjoniga Euroopa Noortefoorumi raames ELi noortedialoogi sekretariaat, et suurendada ELi noortedialoogi tõhusust ja parandada selle juhtimist ning tagada, et see oleks sisukas ja noorte juhitud protsess. Sekretariaadi ülesanded võiksid hõlmata institutsioonilise mälu toetamist, suutlikkuse suurendamist, sidususe ja teadmussiirde tagamist tsüklite vahel, teavitustegevuse hõlbustamist ja tulemustega seoses süstemaatilise järelmeetmete võtmise parandamist. Oma tõhususe maksimeerimiseks peaks sekretariaat tegema tihedat koostööd Euroopa Komisjoni, eesistujariikide kolmiku, Euroopa juhtrühma, liikmesriikide ja muude asjaomaste sidusrühmadega, tagades seeläbi struktureeritud, läbipaistva ja koordineeritud lähenemisviisi ELi noortedialoogi rakendamise suhtes;

26. vaadata käesolev resolutsioon läbi kooskõlas tulevase, 2027. aasta järgse ELi noortestrateegiaga, et kohandada seda vastavalt uutele arengutele ja vajadustele, keskendudes sellele, et noorte osalus jääks Euroopa noortepoliitika kujundamise üheks nurgakiviks.